

عنوان مقاله:

بررسی هویت اسلامی و ایرانی در آثار چهار شاعر معاصر و مشروطه (موسوی گرمارودی، احمد عزیزی، نسیم شمال و ایرج میرزا)

محل انتشار:

پژوهشنامه مطالعات راهبردی در علوم انسانی و اسلامی، دوره 4، شماره 50 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

محبوبه کردی - دبیر ادبیات فارسی، معلم مقطع ابتدایی

ملیحه فیروزی بروجنی - کارشناسی ارشد رشته ی زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات پایداری

خلاصه مقاله:

یکی از مباحثی که در پژوهش های ادبی به صورت گسترده مورد نظر محققین قرار داشته، طرح پژوهش های مقایسه ای، به منظور تبیین مضامین مشترک و متضاد آرا و نظرات ادبا و شعرای معاصر و کلاسیک بوده است. هویت هر ملتی را بدون شک باید در میان ریشه های اجتماعی و فرهنگی و تاریخی مردم جستجو کرد، و این کار با جستجو در آثار ادبی امکان پذیر بوده. در این راستا با بررسی اشعار چهار شاعر (نسیم شمال و ایرج میرزا و موسوی گرمارودی و احمد عزیزی) مایه های از هویت ملی و مذهبی در اشعار ایشان دیده شد. در دوران مشروطه، مردم آن دوره در هجوم بیگانگان، تحلیل رفتن وطن خود را از نظر جغرافیایی و البته فرهنگی و هویتی مشاهده کرده بودند و این موضوع باعث شد که آنها هویت خود را در خطر اضمحلال دیدند و در نتیجه در صدد دفاع بر آمده و به هویت یابی خویش پرداختند. این پژوهش به دنبال بررسی و مقایسه ی هویت ملی و مذهبی در اشعار چهار شاعر (نسیم شمال و ایرج میرزا و موسوی گرمارودی و احمد عزیزی) در دوره مهم تاریخی ایران (دوره مشروطه و انقلاب اسلامی) بوده است. با بررسی آثار این شاعران مشاهده شد که در برخی آثار مصداق هویت ملی و در برخی دیگر هویت دینی و برخی هم هویت دینی و ملی برجسته است. در آثار این شاعران، هویت ملی و هویت اسلامی با زتاب بسیاری داشت و این موضوع می تواند بیانگر این نکته باشد که هردو مصداق ملی و اسلامی تشکیل دهنده ی هویت ملت ایران هستند ولیکن بسته به شرایط سیاسی و اجتماعی در ادوار مختلف پررنگ تر یا کم رنگ تر بوده است. شاعران متاخرتر (موسوی گرمارودی و احمد عزیزی) شیوه و شگردی مذهبی تر نسبت به شاعران عصر مشروطه داشته اند. اگرچه در هردوره با توجه به شرایط اجتماعی و سیاسی حاکم بر دو دوره دو هویت ملی و دینی نمود داشته، لیکن در دوره مشروطه با توجه به معضل استعمار و بی لیاقتی شاهان، هویت رنگ ملی به خود گرفته و نمود تاریخی و آیینی دارد. و در دوره معاصر برجستگی گرایش های مذهبی محسوس تر و هویت اسلامی اهمیت بیشتری داشته است. در بین چهار شاعر مورد بررسی (احمد عزیزی و موسوی گرمارودی و سید اشرف الدین گیلانی و ایرج میرزا) تنها ایرج میرزا نسبت به بقیه شاعران به عقاید ملی گرایانه، گرایش بیشتری داشته است. روش انجام این پژوهش توصیفی و تحلیلی و روش گردآوری اطلاعات به صورت کتابخانه ای و استفاده از ابزار فیش برداری بوده است.

کلمات کلیدی:

هویت ملی، هویت اسلامی، عصر مشروطه، عصر معاصر، شعر، شاعران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1779561>

